

Dossier d'activitats

Recomanada
a partir de 2 anys

**Per a Educació Infantil
i Cicle Inicial de Primària**

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

Index

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

2

- Educació emocional: créixer en els afectes i les relacions
- Exploració de l'entorn més proper: aprenentatges de la vida quotidiana
- Estètica de traços senzills: fugir de l'excés d'estímul

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

6

Glossari

9

Què hem après?

10

Les activitats que proposa aquest dossier són:

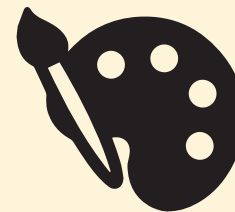
per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Nivell 1

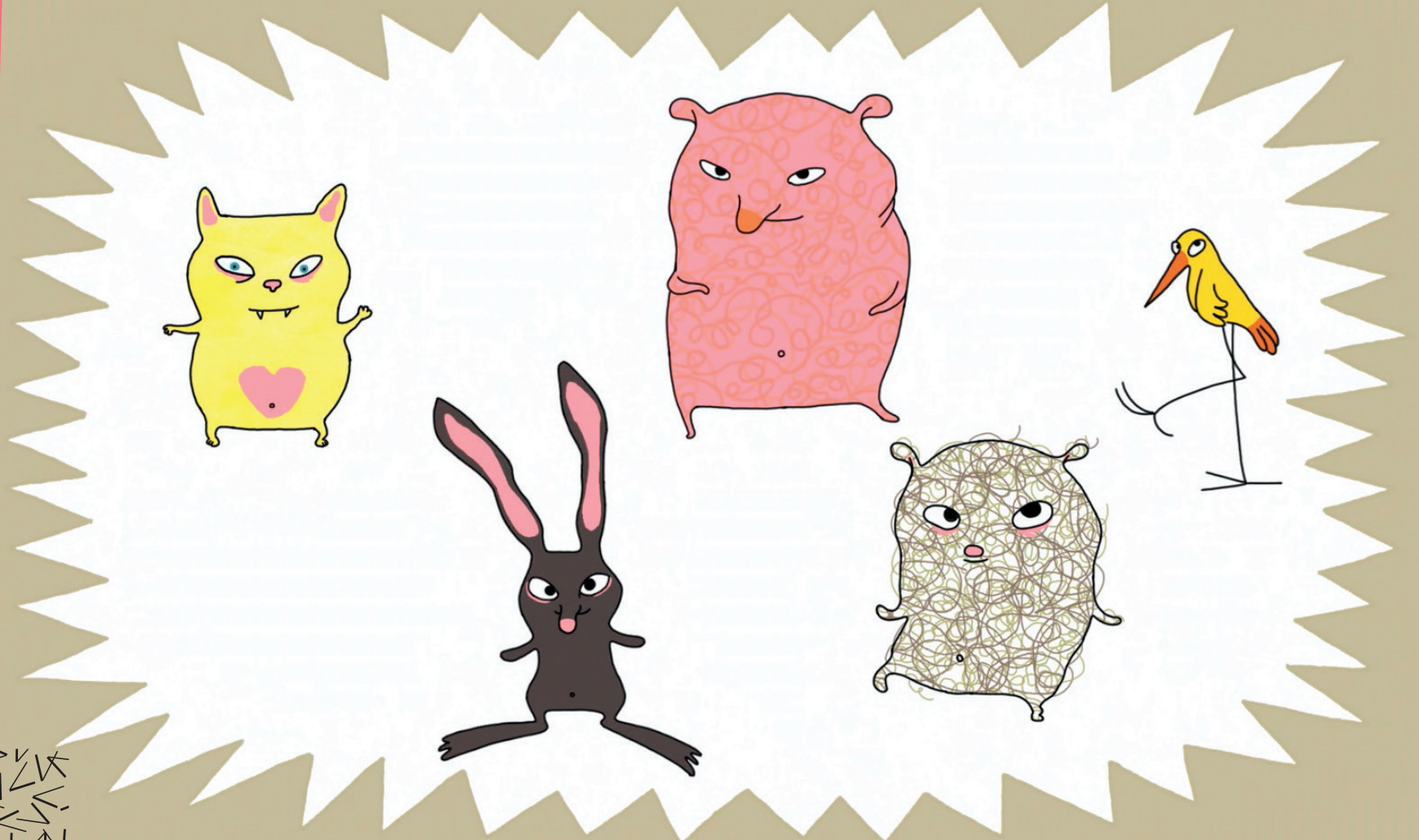
Infantil

Nivell 2

Primària

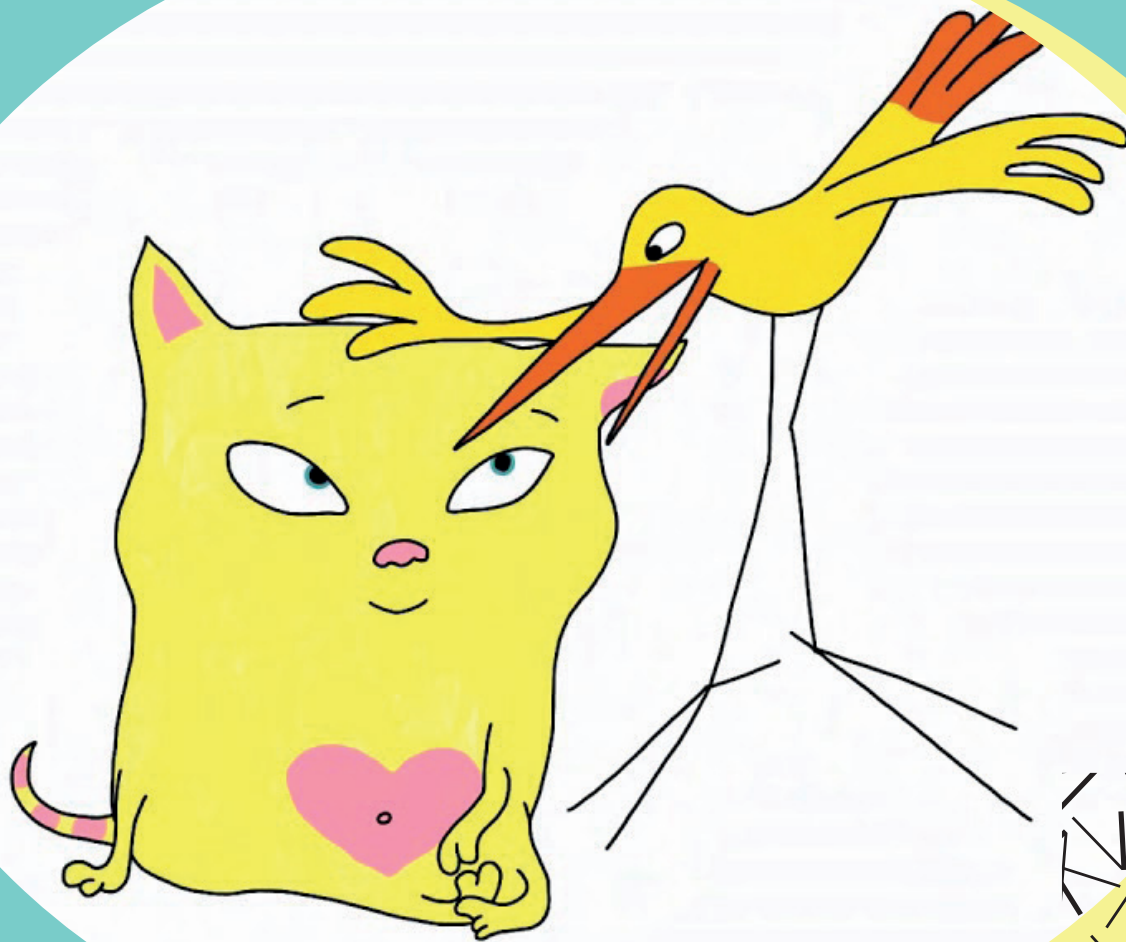
Sinopsi

Coneixerem diferents historietes que retraten moments de la vida quotidiana amb un traç senzill que recorda els dibuixos dels infants. Barallar-se amb les amistats, jugar, anar a dormir fora de casa, fer-se mal, o perdre's al supermercat són situacions alegres i tristes que poden semblar petites però que són el centre de grans emocions. Els films estan basats en llibres dels mateixos títols que són molt populars i s'han produït en estreta col·laboració amb Stina Wirsén, autora de literatura infantil molt coneguda per les seves il·lustracions. Cada curt correspon a un llibre i s'hi plantegen problemes reals i qüestions quotidianes als que s'han d'enfrontar els infants.

Títol original: Vem? **Direcció:** Jessica Laurén **País:** Suècia **Any:** 2010 **Producció:** FilmTecknarna Stockholm AB
Direcció de producció: Linda Hambäck **Argument i guió:** Stina Wirsén **Animació:** Mikael Lindbom, Daniel Damm, Elinor Bergman, Paco Garcia, Per Fenger-Krog, Jakob Bastviken, Lindor Tidäng, Kaspar Christophersen **So:** Mats Blomberg

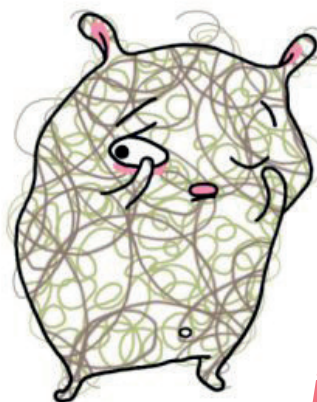
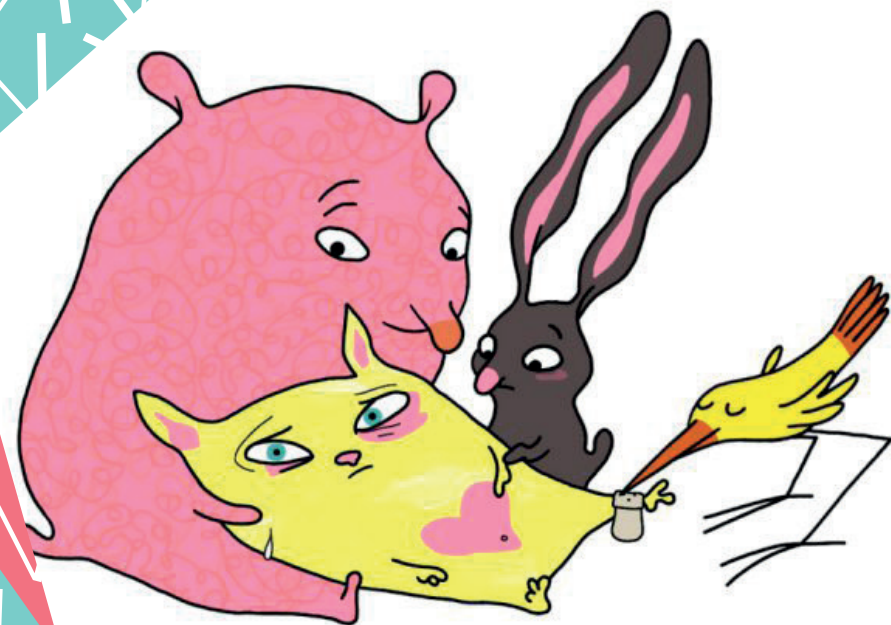
Què treballem?

Educació emocional: créixer en els afectes i les relacions

En totes les històries de *Tipitips* hi podem identificar les **emocions bàsiques**: amor, alegria, tristesa, enuig i por a partir de les pròpies vivències. **El públic es pot sentir identificat** amb totes aquestes, i associar les causes amb les conseqüències de cada emoció.

Mantenen una **actitud positiva i optimista**, animant a **mantenir la iniciativa** per anar resolent situacions de dificultat: físiques, emocionals, relacionals i intel·lectuals. En tot moment compten amb l'ajuda de les persones adultes o els iguals, posant en valor l'esforç, el diàleg i l'empatia.

Exploració de l'entorn més proper: aprenentatges de la vida quotidiana

Als i les protagonistes els passen coses contínuament: es fan mal, es curen, juguen, es perden, es retroben, es barallen, fan les paus, van a dormir fora de casa, senten gelosia, es discuteixen, s'enfaden, s'enreden i, finalment, s'organitzen. Amb el conjunt d'històries veiem diferents **situacions que són el centre d'emocions recurrents** per als infants més menuts. De totes les situacions plantejades **n'extreuen un aprenentatge**, que anirà construint un bagatge ple d'experiències quotidianes.

Estètica de traços senzills: fugir de l'excés d'estímuls

El món sensorial d'aquest viatge està farcit de colors. Les animacions de la pel·lícula són senzilles, els dibuixos recorden les siluetes de paper, i són **originals i molt expressius**, fins i tot podríem endevinar com han estat pintats: amb retoladors, llàpissos de colors, amb formes que recorden a la fusta, etc. Els personatges de les històries són fàcils d'identificar i recordar, tots ells animals comuns i l'espai en el que habiten només hi ha allò necessari per desenvolupar la història. Amb tots aquests elements **s'aconsegueix que no hi hagi una sobrecàrrega d'estímuls** i que els infants es centrin en l'acció.

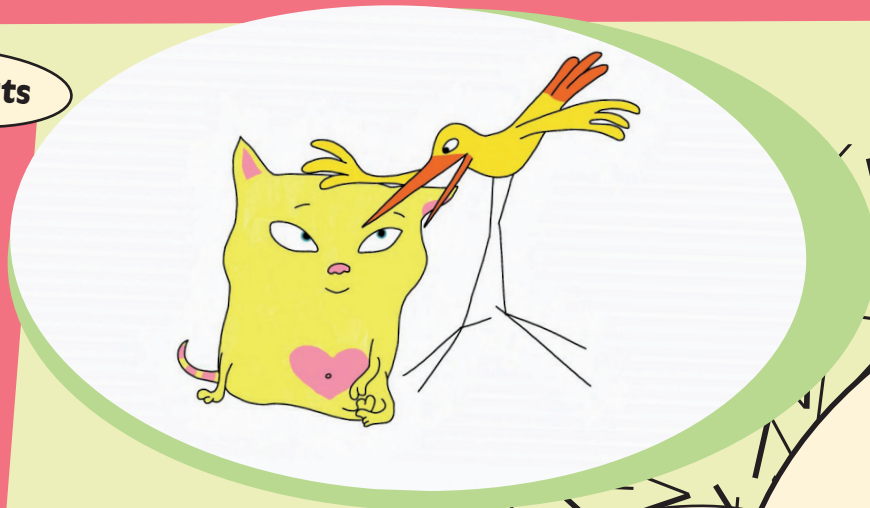
Abans de veure la pel·lícula...

10 minuts

Tipitips

Es proposa preguntar què creuen que vol dir "tipitips". Es tracta de fer volar la imaginació. Diem totes juntes la paraula en veu alta i en diferents ritmes. A Jessica Laurén, la directora, aquesta paraula li suggeria els sons que fem quan caminem o ens movem de manera graciosa i lleugera. Així és com es mouen els personatges del film. En què us fa pensar aquesta paraula a vosaltres?

10 minuts

Qui ens cuida i a qui cuidem?

Proposem preguntar a l'alumnat en quines situacions necessiten que els cuidin, quines persones solen fer-se'n càrrec i què fa cadascú per tenir cura dels companys i les companyes.

Sabies que...?

- Els infants de tot el món tenen reconeguts uns drets, que queden recollits en el Tractat Internacional Dels Drets dels Infants i reconeix:
 - 1. Dret de tots els infants a la cura i la protecció per part de les persones.
 - 2. Dret dels infants a rebre l'atenció i l'afecte que els garanteixin el benestar.
 - 3. Dret de tots els infants a que els sigui reconeguda i respectada la seva individualitat.
-
- Sabíeu que al principi eren vuit curts d'animació que es van estrenar com un llargmetratge? La directora va decidir fer-ne vuit episodis més i ara són 16 episodis/una hora!
 - Han traduït els 14 llibres a moltes llengües, com ara l'anglès, l'àrab, el polonès i més; i han publicat les històries a Escandinàvia, Alemanya, Polònia, Xina, Japó i a l'Orient Mitjà.

Després de veure la pel·lícula...

10 minuts

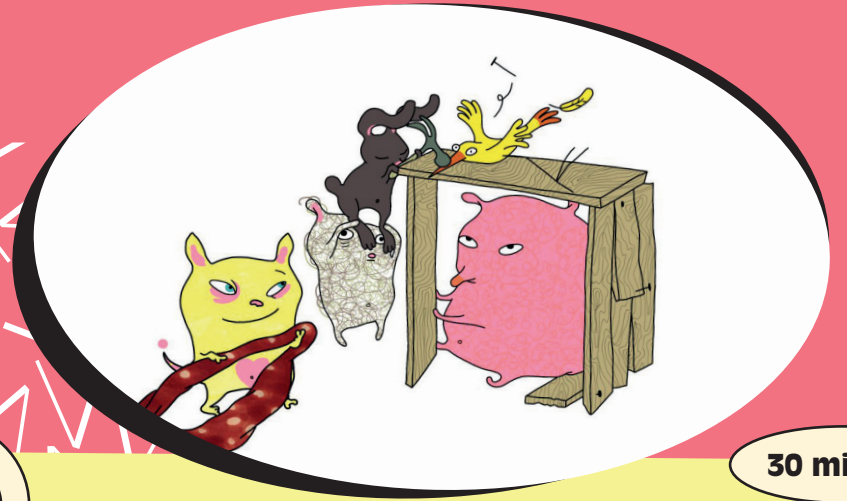
Situem-nos

Què ha passat en aquestes mini pel·lícules que hem vist? Les pel·lícules que ens expliquen històries molt curtes s'anomenen **curtmetratges**. Com són els **personatges**? Els personatges parlen? O qui ens explica allò que diuen? Hi ha una **veu en off** que ens explica tot el que va passant, fa la funció de narrador. Com és el lloc on viuen? Quins problemes tenen? Us heu trobat alguna vegada en alguna de les situacions dels Tipitips? Com us heu sentit?

Nivell 1

6

30 minuts

Creem els personatges

Crearem quatre personatges a través de la idea del **cadàver exquisit**, un joc inventat pel moviment artístic surrealista consistent en la creació i invenció col·lectiva. Necessitarem tenir impresos tres personatges de Tipitips: la Porqueta, l'Osseta i la Gateta, per exemple. Tindrem una imatge de cadascun dels personatges però dividida o retallada en diferents fulls Din A3, en blanc i negre. Cada persona haurà de pintar una part del cos dels personatges. La premissa és que no es pot **pintar** ni d'un sol color ni tot llis, sinó que hem de pintar d'altres maneres. Propostes: fent gargots, ratlles, puntets, quadrats o altres formes geomètriques, i també es pot fer servir alguna altra tècnica, com collage. Després unirem les parts dels personatges amb cinta adhesiva, com si fos un puzle, i tindrem **tres personatges grans** que haurèm construït a partir d'intervenir gràficament els diversos fragments. Comentar el resultat. En què es diferencia aquesta pràctica respecte a pintar cadascú un personatge?

Nivell 1

Posem ordre a les històries

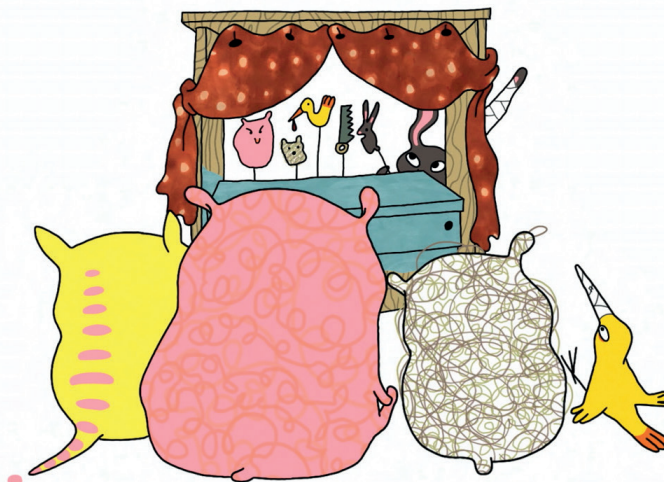
Creieu que és important seguir un ordre a l'hora d'inventar una història? Què passaria si comencéssim una història pel final? Seria diferent la pel·lícula? I si fos una pel·lícula sense final? Recordem el que hem vist i si sabem com s'organitzen les històries. Podem explicar els conceptes de **plantejament, nus i desenllaç**.

Necessitarem tenir impresos almenys tres fotogrames d'un film: un del plantejament, un del nus i un del desenllaç. L'ideal seria tenir-ne tres de cada pel·lícula. Ens dividim en grups i ordenem conjuntament els tres fotogrames de la nostra minihistòria.

Després tornem al gran grup i ho mirem entre totes per dir si hi estem d'acord o no, és a dir, si les altres ho han ordenat correctament o no o si hi ha diferents maneres vàlides d'ordenar-la.

Si ordenem els fotogrames "del revés", invertint l'ordre, podem crear una altra història diferent a la que hem vist? Juguem a fer aquest experiment conjuntament.

Nivell 2

7

30 minuts

10 minuts

Mímica i emocions

Com a la primera història dels Tipitips, es proposa fer un **teatre**. No tindrem decorat, però si volem també el podem crear. Anirem sortint un per un davant la classe i direm una de les següents situacions a l'orella de l'alumne que vagi a actuar. Haurà de **reaccionar** a aquesta situació només amb l'**expressió facial**, i la resta ho hauran d'endevinar. Si volem posar un nivell més de dificultat, la persona que actua es tancarà el nas i la boca amb una cartolina, de manera que només es pugui **endevinar** la seva expressió pels ulls. Recordeu que són personatges molt expressius!

Situacions:

- ▶ Fer-se mal.
- ▶ Estar cuidat pels amics.
- ▶ Perdre's al supermercat.
- ▶ Retrobar un familiar al supermercat.
- ▶ Quan un amic no et deixa jugar.
- ▶ Barallar-se amb un amic.
- ▶ Menjar-se moltes galetes i tenir mal de panxa.
- ▶ Abraçada amb una cosina.
- ▶ Menjar un bombó de xocolata.
- ▶ No fer cas a la mare.
- ▶ Quan es mor l'avi de l'Ocelleta.
- ▶ Fa molt de fred.

Nivell 1

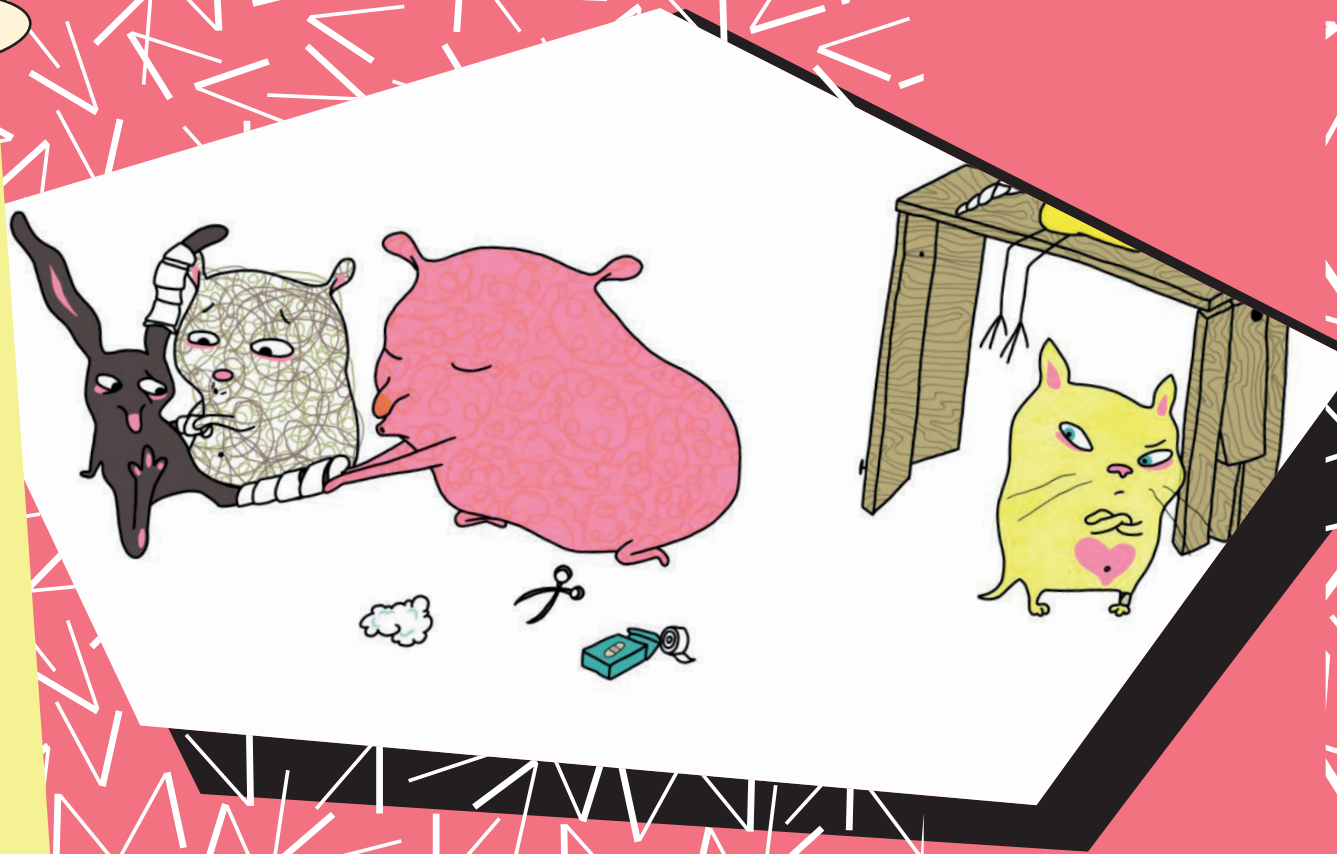
30 minuts

Ens posem tiretes

Al primer film, li donen la culpa al Conillet per haver fet mal a l'Ocelleta, i de cop, a ell li comença a fer mal a tot arreu. Aleshores tothom s'oblida del conflicte, li fan costat i ajuden a curar-lo. La història s'acaba amb una frase que diu el Conillet: "Que bé que hi hagi tiretes i gent que et bufa perquè et curis".

Què creieu que li passava al Conillet? Què creieu que l'ha ajudat més, les benes que li han posat o les abraçades dels seus amics? Quines són les **coses que us fan sentir bé**? I quines **malament**? Es proposa d'anar apuntant a la pissarra les coses que els fan sentir malament i les representem amb una forma molt senzilla. Aleshores cada alumne es dibuixarà tres d'aquestes coses que el facin sentir malament en alguna part del cos: braços, cames, mans, etc. Un cop tothom ho tingui, repartirem algunes tiretes a cadascú i anirem voltant per la classe. Quan ens trobem algun company/a li preguntarem **què li fa mal i si el podem ajudar**. Si ens ho explica, el podem ajudar donant-li consell i bufant-li allà on ho té escrit o bé posant-li una tireta.

Nivell 2

Glossari

Veu en off

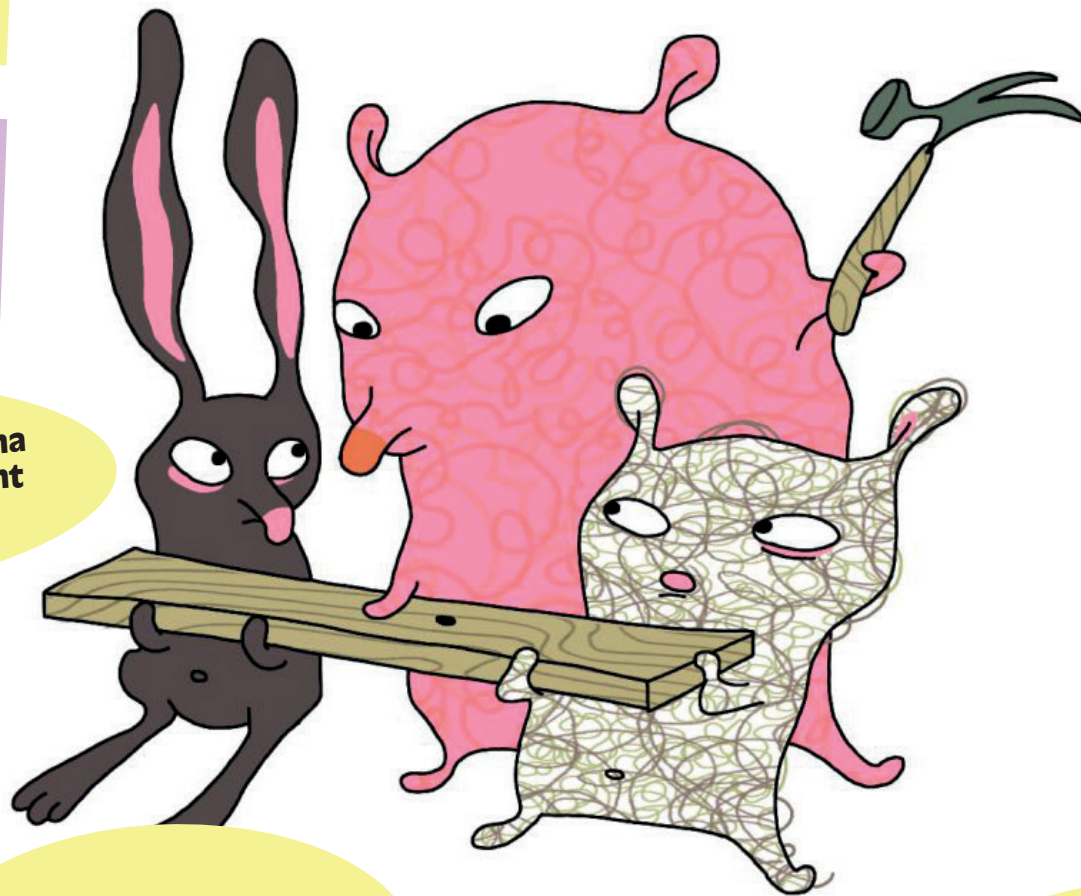
És un recurs narratiu del cinema i les arts escèniques. Es tracta d'una veu la font de la qual no és visible a la pantalla.

Els Tipitips no parlen, sinó que hi ha una veu en off que ens va explicant el que els hi passa.

Curtmetratge

Un curtmetratge és una producció audiovisual o cinematogràfica de durada curta. No existeix una norma estricta, tot i que el seu temps es classifica des de menys d'un minut fins als trenta minuts.

Les petites històries com les dels Tipitips són curtmetratges.

Estructura narrativa

La forma que s'adopta majoritàriament al cinema per explicar uns fets es caracteritza per l'evolució lineal dels esdeveniments: s'inicia amb el plantejament d'un conflicte, es desenvolupa i es finalitza. Hi ha tres fases molt ben definides que estructuren aquest tipus de narració:

Plantejament: obertura que introdueix el conflicte principal.

Nus: aprofundiment dels conflictes i el seu desenvolupament.

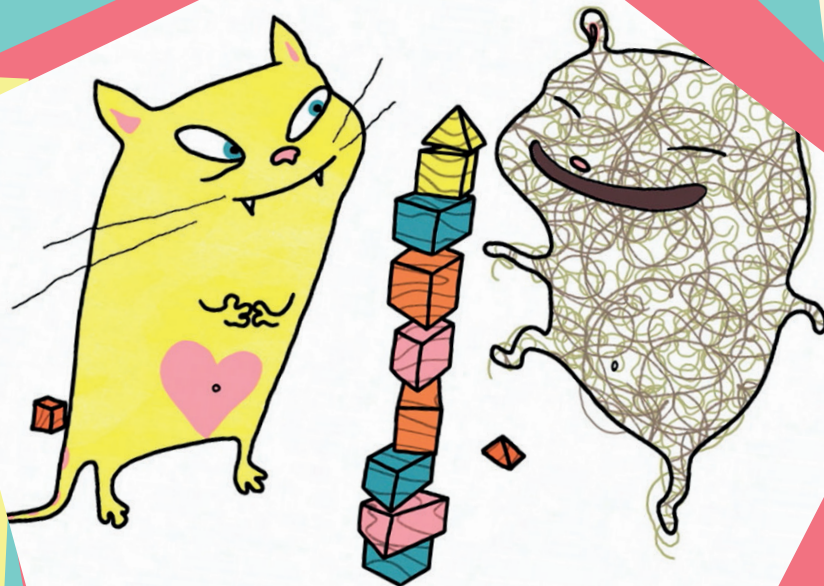
Desenllaç: confrontació decisiva que porta a la resolució final de totes les situacions produïdes.

Les historietes que conformen Tipitips, per breus que siguin, també tenen plantejament, nus i desenllaç.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a ser **crítics i crítiques de cine**. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què li falla, què ens vol dir, etc.

Demanem als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un **Racó del cinema** on hi hagi totes aquestes crítiques conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

-
- ✓ LA IMPORTÀNCIA DE CUIDAR ALS ALTRES I LA NECESSITAT DE SENTIR-SE CUIDATS.
 - ✓ REFLEXIONAR SOBRE QUÈ ENS FA ESTAR BÉ I QUÈ ENS FA ESTAR MALAMENT
 - ✓ MIRAR D'ENTENDRE QUÈ SENTEN ELS ALTRES I REACCIONAR-HI.
 - ✓ L'ESTRUCTURA NARRATIVA DE LES HISTÒRIES.
 - ✓ VALORAR LA SENZILLESA EN ELS DIBUIXOS.

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat